

DOCUMENTA

CENTAR ZA SUOČAVANJE S PROŠLOŠĆU

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

Istraživačko dokumentacioni centar
Research and Documentation Center
Sarajevo

Treći regionalni forum o mehanizmima za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima u bivšoj Jugoslaviji

I Radionica – Potrebe i očekivanja žrtava

Zaključci

Udruženja žrtava i žrtve su svesne značaja priznavanja ratnih zločina, potrebe uvažavanja svih žrtava i utvrđivanje kaznene, političke i moralne odgovornosti za zločine.

Iz ugla žrtava, najvažnije potrebe su istina (utvrđivanje činjenica), pravda (t.j. procesuiranje direktno odgovornih za ratne zločine kao i zapovjednika, ubrzanje traganja za nestalima i identifikacij posmrtnih ostataka, reparacije, povratak, sigurnost, fizička, ekonomska, socijalna, zdravstvena...) te podrška traumatiziranim.

Važno je se ujediniti kako bi bili podrška svakom onom koji je izgubio svoje dijete, majku, kako ne bi taj teret prenijeli djeci; trebamo imati hrabrosti za to te uspostaviti dijalog.

Jedinstveno nastupiti prema onima koji najmanje hoće čuti žrtve, te se zajednički obraćati institucijama i javnosti.

Zajednički podsticati nacionalne pravosudne institucije da potpišu sporazume o saradnji na procesuiranju ratnih zločina.

Postoji potreba za osnivanjem istražnog tijela u regionu koje, bi skupa sa udruženjima žrtava i NVO bilo servis pravosudnim institucijama

Javna svjedočenja su potrebna, trebaju ih prenositi mediji, trebaju ih slušati političari i javnost.

Uslov za evropske integracije treba biti procesuiranje ratnih zločina, pronalaženje nestalih, izvinjenje i društveni dijalog u svim državama bivše Jugoslaavije.

Treba zakonski regulisati negiranje zločina, prikrivanje tragova zločina i veličanje zločina i zločinaca

Uključivanje ratnih veterana u procese dolaženja do istine pomoćiće njihovoj integraciji u društvo i potpunijem utvrđivanju činjenica o prošlosti.

Civilne žrtve rata moraju dobiti društveno priznanje.

Diskutovati inicijativu o Memorijalnom centru za sve žrtve u regionu i zajedničkom okupljanju i odvanju počte svim žrtvama na dan nestalih.

Žrtve su svesne odgovornosti da mladima moraju ostaviti u nasleđe istinu.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo